

**ועדת הערר על קביעת ארנונה כללית
שליד המועצה האזורית עמק יזרעאל**

בענין: טורקניץ אסתר ואלון
הרקפות 19/2, אלוני אבא 3600500, ת.ד. 62
טל' 0506246092

העוררים

- נ ג ד -

מנהל הארנונה במועצה האזורית עמק יזרעאל
ע"י ב"כ עוה"ד אבי גולדהמר ואח'
מרחוב פלי"ם 2 חיפה 3309502
טל' 04-8626244 פקס' 04-8621533

המשיב

החלטה בבקשה

1. העוררים הגישו ערר על החלטת מנהל הארנונה לשנת 2024.
2. בסעיף 13 לכתב הערר, הודיעו העוררים כי אין ברצונם להתייצב בפני ועדת הערר להשמיע טענותיהם.
3. בהתאם להוראות סעיף 9 לתקנות הרשויות המקומיות (ערר על קביעת ארנונה כללית) (סדרי דין בוועדת ערר), תשל"ז-1977 (להלן – "תקנות הערר") הוועדה דנה בערר על יסוד החומר בכתב שהובא לפניו ובהיעדרם של בעלי הדין.
4. המסמכים שהוגשו לוועדת הערר –
 - 4.1 השגה ותשובה להשגה;
 - 4.2 ערר ותשובה לערר;
 - 4.3 הודעת עדכון מטעם המשיב בעניין החלטת ביהמ"ש מיום 2.6.24 בעת"מ (מינהלי, נצרת) 37146-05-24.
5. בתאריך 27.9.2023 דחתה ועדת הערר את הערר שהגישו העוררים לשנת 2023. (להלן – "ההחלטה"). העוררים לא הגישו ערעור מינהלי על ההחלטה ומשכך, ההחלטה הפכה חלוטה.
6. בערר לשנת 2024, טוענים העוררים את הטענות הבאות:
 - 6.1 מדידה שגויה של הנכס שהחזקתם,
 - 6.2 אי חוקיות בהטלת מס ארנונה,
 - 6.3 פעולה בניגוד לדיני ההקפאה ובחריגה מהם, לרבות שינוי שיטת החישוב ושינוי מדיניות,
 - 6.4 טענות נגד המשיב לאכיפה בררנית, אפליה, התעמרות,

6.5. טענות נגד החלטת ועדת הערר לשנת 2023

7. המשיב טוען מנגד להשתק פלוגתא, ולהרחבת חזית אסורה. לשיטת המשיב, לא חלו החריגים למעשה-בית-דין בעניינים פיסקאליים ועל כן מושתקים העוררים מלהעלות את הטענות שהוכרעו בהליך קודם בעניינם; וכן, כי 7 מתוך 8 עילות הערר, לא הועלו בהשגה שהגישו העוררים, ומשכך מהוות הרחבת חזית.

דיון והחלטה

סמכות ועדת ערר

8. הסמכות העניינית של ועדת הערר מוגדרת בס' 3 לחוק הרשויות המקומיות (ערר על קביעת ארנונה כללית), תשל"ו-1976.
9. לוועדה מוקנית סמכות לדון בשאלות עובדתיות שנוגעות לשטח הנכס, לסיווג הנכס, למחזיק בנכס. לוועדה אין סמכות עניינית לדון בטענות בדבר חוקיות צו המיסים, אפליה, אכיפה בירנית, התעמרות, חוסר תום לב וכיו"ב.
- "הסמכות הנתונה לגוף זה [ועדת הערר. אמ"ע] הינה מצומצמת לעניינים טכניים עובדתיים הקבועים בסעיף 3(א) לחוק הערר, ואינה כוללת את הסמכות לדון בסוגיות משפטיות מובהקות"¹.
10. יש לצפות מעוררים, במיוחד כאלו בעלי השכלה משפטית, להימנע מהעלאה חוזרת של אותן טענות ממש בנושא עקרוני כמו היעדר סמכותה של ועדת הערר.

הרחבת חזית

11. בהשגה שהגישו העוררים (נושאת תאריך 25.1.2025, והוכתרה על ידם כ"ערר") מבוקש לקבוע כי שטח הנכס לחיוב בארנונה הוא 154 מ"ר. יתר הטענות שנטענו בערר, לא הועלו בהשגה.
12. ס' 6(א) לחוק הרשויות המקומיות (ערר על קביעת ארנונה כללית), תשל"ו-1976 קובע "הרואה עצמו מקופח בתשובת מנהל הארנונה על השגתו רשאי, תוך שלושים יום מיום שנמסרה לו התשובה, לערור עליה לפני ועדת ערר. כלומר: הערר נועד להצביע על שגיאות שנפלו, לדעת העורר, בתשובת המשיב להשגתו. אין להעלות בערר טענות חדשות שלא הועלו מלכתחילה בהשגה.
13. נוכח זאת, אנו מקבלים את טענת המשיב לעניין הרחבת חזית, (אף כי ממילא הדיון בטענות הנוספות שהועלו איננו בסמכות ועדת הערר, כאמור לעיל).

מעשה בית דין

14. אכן, בדיני מיסים כל שנת מסים עומדת בפני עצמה, ומקימה עילת תביעה חדשה. אולם, לפי הפסיקה, במקרים בהם לא היה שינוי במצב העובדתי או המשפטי, הכלל של מעשה בי דין יתקיים גם בדיני מיסים והצדדים יהיו מושתקים מלהעלות טענות שכבר הוכרעו בהחלטה סופית.

¹ עת"מ 1905/05 החברה להגנת הטבע נ' עיריית ת"א

"חלותו של החרוג לכלל מעשה בית דין בעניינים פיסקליים מוגבל הוא רק למקרים בהם חל שינוי נסיבות בין ההתדיינות הראשונה לבין ההתדיינות השניה - בין אם שינוי במסכת העובדתית, ובין אם שונתה בינתיים ההלכה – שאז, בהתקיים שינוי זה, תהיה תחולה לחרוג האמור. לעומת זאת, במקרים בהם המסכת העובדתית עליה נסמכות הטענות לא השתנתה, כמו גם ה"אקלים המשפטי" (ראה להלן), כי אז לא יחול החרוג הנ"ל, וממילא יתקיים הכלל של מעשה בית דין."²

15. בעניין שבפנינו, לא חל שינוי עובדתי או משפטי בנסיבות, והעוררים אף לא הצביעו על שינוי כזה, כי אם חזרו שוב על הנטען בהליך קודם. העוררים גם לא הגישו ערעור מינהלי על החלטת ועדת הערר לשנת 2023.

16. נוכח כל זאת, ההחלטה חלוטה וחלים כללי סופיות הדיון מכוח השתק פלוגתא.

שטח הנכס

17. למעלה מן הדרוש, נתייחס לטענה בדבר שטח הנכס גם לגופה.

18. העוררים לא טענו טענה חדשה באשר לשטח המדרגות בנכס וחובו בארנונה, שלא נטענה בערר שהגישו לשנת 2023.

19. בהתאם לחזקת תקינות המעשה המינהלי, חזקה שהמדידה לצרכי ארנונה שבוצעה מטעם המשיב נכונה ובוצעה כדין. נטענה טענה כנגד תקינות פעולה מינהלית ולא הוכחה – חזקת התקינות נשארת בעינה. הנטל לסתור את החזקה ולהפריך את הנתונים מוטל על העוררים.

20. העוררים לא הציגו מדידה עדכנית לצרכי ארנונה מטעמם, ולכן לא הרימו את הנטל להראות שהמדידה שנערכה מטעם המשיב הייתה שגויה.

21. סוגיית אופן חישוב שטח המדרגות נדונה בהחלטה הערר הקודם, והוכרעה שם.

סיכומו של עניין

22. נוכח המפורט לעיל, הוועדה מחליטה לדחות את הערר.

23. כל צד יישא בהוצאותיו.

24. לצדדים זכות לערער על החלטתנו לבית המשפט לעניינים מינהליים, תוך 45 ימים ממועד קבלתה.

אברהם בן-דן

חיים טל

אילנה מיר, עורכת דין
(יו"ר)

² עת"מ 12900-03-09 סאייקלון נ' מוא"ז מטה אשר (2009). ר' גם: עמ"נ 17531-12-19 בליל חברה שיווק מזון לבקר ולצאן בע"מ נ' מנהל הארנונה במוא"ז גליל תחתון; 63415-03-22 רועי חוגיה נ' עיריית ירושלים.

ניתן בהיעדר, ביום 18/8/2024